

2 Innledning

Høsten 2012 startet en gruppe interessenter opp arbeidet med å se på muligheten for etablering av bybane i nedre Glommaregion, samt kombibane fra indre Østfold. Begge banene skulle ha Nye Østfoldsykehuset som endemål. Våren 2013 ble dette arbeidet lansert offentlig og man anbefalte for fylkeskommunen, kommunene og private investorer at det i et samarbeid skulle utarbeides en mulighetsstudie som skulle besvare om bybane og kombibanen er i samfunnets interesse å satse videre på.

2.1 Bakgrunn

En bybane er en betydelig investering som vil gjøre interntransporten i regionen vesentlig bedre, med rask, behagelig og pålitelig transport med høy frekvens og god miljøprofil. Fullt utbygd vil Glommabanen Indre og Nedre binde Indre Østfold sammen med byområdene i Sarpsborg/Fredrikstad. Det vil binde sammen arbeidsmarkedene, og utvide området som er aktuelt som bosted for personer som jobber i Sarpsborg og Fredrikstad. Banen vil også gjøre Østfold til et mer attraktivt område for personer og bedrifter som vurderer alternativer til Osloområdet.

Bybanen vil kunne være en sterk pådriver for arealfortetting på aksene Fredrikstad-Sarpsborg, Sarpsborg-Kalnes, og Askim-Sarpsborg. Det vil forbedre mulighetene for Sarpsborg og Fredrikstad til å utvikle seg som økonomisk lokomotiv for Østfold, med forbedret tilgang til arbeidskraft som enkelt kan komme seg til og fra jobb på en miljøvennlig måte.

I følge SSB er det ventet en sterk befolkningsvekst i regionen, og regionen har forpliktet seg til å hindre at biltrafikken skal øke. Glommabanen vil gjøre det mulig å forene disse målene på en måte som befolkningen vil oppfatte som en kvalitetsmessig forbedring. Dette vil også dempe presset for fremtidig veibygging i regionen, og bidra til utviklingen av et bærekraftig byområde som kan avlaste pressproblemene i Osloområdet.

2.2 Tidligere prosess

Det har tidligere vært utført enkle utredninger vedrørende etablering av bybane i nedre Glommaregion og i hovedsak er alle disse med utgangspunkt i å benytte ek-

sisterende jernbanelinje når denne blir ledig etter at det nye dobbeltsporet for intercity til Halden er bygget.

I KVVU for Transportsystemet i Nedre Glommaregionen (mars 2010) ble det i en supplerende studie vurdert å benytte det nye dobbeltsporet mellom Ørebekk i Fredrikstad og Hanestad i Sarpsborg til lokaltog strekning. Dette er en cirka 20 km linje og på strekningen ble det foreslått 8 holdeplasser/stasjoner inkludert endestasjonene. Studiene konkluderte med at dette ville kreve store investeringer i infrastruktur for blant annet stasjonene/holdplassene. Det gjelder ikke bystasjonene som utføres i forbindelse med etablering av dobbeltsporet. Videre ble det konkludert med at det dette ville kreve omfattende togsimulering for å verifisere om dette er mulig.

I en kommentar til dette kan det nevnes at det i forbindelse med en masteroppgave vedrørende etablering av lettbane/kombibane i Nedre Glommaregionen (desember 1995) ble da NSB Bane forspurt om det var rom for kjøring av kombibanemateriell på det nye dobbeltsporet som skulle bli etablert. Det ble den gang blank avvist med begrunnelse i at det ville gi kapasitetsbegrensninger på dobbeltsporet for framføring av regiontog, utenlandstog og godstrafikken. Masteroppgaven tok derfor for seg etablering av et omfattende bybanenett som ikke bare dekket vestre siden av Glomma, men også østre side og andre bydeler i Fredrikstad og Sarpsborg kommuner.

Mulighetsstudie for Glommabanen vil derimot kun vurdere bybane mellom Fredrikstad og Sarpsborg med forbindelse ut til Nye Østfoldsykehuset og med kombibane mellom Askim til Nye Østfoldsykehuset via Sarpsborg stasjon. Bybanen vil ikke ha noen forbindelse med det nye dobbeltsporet for intercity, men vil selvsagt ha holdeplass i sammenheng med bystasjonene. I tillegg vil det vurderes om eksisterende jernbanelinje kan benyttes helt eller delvis. Kombibanen fra Askim vil ta i bruk Østrelinje for å gi et godt kollektivtilbud for indre Østfold til Nye Østfoldsykehuset, samt generelt styrke forbindelse på tvers mellom indre Østfold og nedre Glommaregionen. Strekningen mellom Sarpsborg og Nye Østfoldsykehuset vil være den samme for både bybanen og kombibanen.

2.3 Hensikt

Det skal utarbeides en mulighetsstudie som skal besvare om bybane og kombibanen er i samfunnets interesse å satse videre på.

2.4 Mål

Mulighetsstudie skal svare på om Glommabanen Indre og Nedre bør vurderes videre.